

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 411-02/16-2/
Ljubljana, 8. 6. 2016

EPA 1278-VII

Državni svet Republike Slovenije je na 41. seji 8. 6. 2016, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/13), sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017 (ZIPRS1617-A) – nujni postopek

Državni svet **ne podpira** predloga zakona.

Državni svet ugotavlja, da je Vlada pristopila k noveli zakona, ker so bili po uveljavitvi Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017 sprejeti zakoni, katerih izvajanje bo možno šele po uveljavitvi te novele zakona. Tako se pri evidentiranju sprememb, nastalih pri upravljanju z državnim dolgom, določa izjema le za transakcije upravljanja z državnim dolgom, ki jih je moč izvesti brez denarnega toka; določa se takšna pravna podlaga, ki bo omogočila Republiki Sloveniji zagotoviti sredstva z dodatnim zadolževanjem; bolj natančno se opredeljuje predmet preverjanj po Uredbi EU, in sicer kot celoten zahtevek za izplačilo, v okviru katerega se preverja pravilnost, točnost in zakonitost izdatkov, ki jih uveljavlja upravičenec; določata se nova namenska prihodka na podlagi Zakona o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije (na tej podlagi se določa tudi nov proračunski sklad), ter glede na pričakovana večja vplačila dividend elektrogospodarstva v proračun države, namenjena za izgradnjo vodne infrastrukture; omogoča se prerazporejanje sredstev na postavke za množične migracije, med njimi in z njih; občinam se podaljšuje rok za vračilo sredstev kohezijske politike v proračun države v primerih izrečenega finančnega popravka, obseg sredstev pa se ne omejuje z limitom 750.000 evrov, saj je ta določen zgolj za primere, če se občina zadolži za lastni delež pri financiranju investicije. Predlagano podaljšanje plačilnega roka na 90 dni bo občinam omogočalo, da v podaljšanem obdobju izvedejo postopek zadolžitve ali pa sprejmejo rebalans proračuna.

Državni svet meni, da so ukrepi, ki se nanašajo na delovanje občin, sicer koristni, ni pa jasno, ali so rešitve usklajene in jih podpirajo tudi interesna združenja slovenskih občin. Opozoriti velja na problematiko občin v zvezi z njihovim financiranjem. Glede na dodeljeno višino sredstev, ki je nižja od tiste, do katere so občine sicer upravičene, se njihov finančni položaj ne izboljšuje, zato se je bati, da bodo zaradi pomanjkanja sredstev ter posledično kopičenja problemov že v bližnji prihodnosti soočeni s težko rešljivo situacijo.

Ker novela zakona ne odpira vprašanja povprečnine, v skladu s Poslovníkom Državnega zbora ni možno vlagati amandmaja, s katerim bi predlagali dvig povprečnine za letošnje in naslednje leto. V povezavi s to ugotovitvijo Državni svet poziva Vlado, da čim prej predloži rebalans proračuna za leto 2016 in predlog sprememb proračuna za leto 2017 ter spremembo Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017 in tako občinam z zvišanjem povprečnine zagotovi sredstva za obveznosti iz naslova plačila subvencij najemnin, ki so posledica odločitve Ustavnega sodišča o neskladnosti 28. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev z Ustavo. Ob tem Državni svet poudarja, da je treba občinam zagotoviti finančno avtonomijo oz. sorazmernost izvirnih prihodkov z obsegom zakonskih nalog, kar je eden temeljnih postulatov Evropske listine lokalne samouprave. To pomeni tak sistem financiranja lokalne samouprave, ki bo občinam zagotovil povprečnino v višini, ki bo omogočala izvajanje zakonskih nalog.

Ob nujni zagotovitvi dodatnih sredstev za pokrivanje ponovno priznane subvencije za najemnine zaradi odločitve Ustavnega sodišča, Državni svet opozarja na odgovor Ministrstva za javno upravo na vprašanje Interesne skupine lokalnih interesov v zvezi s prihranki občin iz naslova varčevalnih ukrepov z dne 1. 6. 2016. V odgovoru Ministrstvo za javno upravo namreč ne upošteva odločbe Ustavnega sodišča, saj navaja pričakovane prihranke občin iz naslova odprave subvencije neprofitne najemnine v višini 1,7 mio evrov na letni ravni.

V zvezi s podatkom, da se utemeljeno pričakuje za 45 mio evrov večja vplačila dividend iz elektrogospodarstva v državni proračun in ob ugotovitvi, da se bo od tega 40,7 mio evrov porabilo za vlaganja v vodno infrastrukturo oz. za zaključevanje investicije na hidroelektrarni Brežice, Državni svet predlaga, da se presežek teh sredstev nameni za dvig povprečnine zaradi večjih finančnih obveznosti občin iz naslova subvencij za najemnine, ki jih zakonsko določena povprečnina za letošnje in naslednje leto ne upošteva. Prouči naj se tudi pobuda, da bi se sredstva, ki se stekajo v državni proračun (Vodni sklad), namenjala občinam za urejanje vodotokov (namenski prihodki), čemur občine že danes namenjuje veliko sredstev, ki pa ne zadoščajo za zagotavljanje ustreznega vzdrževanja vodotokov in odpravljanje posledic visokih voda. Državni svet v zvezi z načrtovano porabo dividend elektrogospodarstva v HE Brežice opozarja, da tudi drugi deli Slovenije potrebujejo sredstva za nujne sanacijske ukrepe na vodotokih.

Državni svet glede medijsko večkrat izpostavljenih podatkov o visokih zneskih, ki jih imajo občine na svojih računih na zadnji dan leta, opozarja, da so ta sredstva namenjena pokrivanju velikih finančnih obveznosti občin na začetku naslednjega leta (npr. plače, obveznosti iz naslova investicij). Treba je upoštevati denarni tok skozi vse leto in ne le proračunsko obdobje.

Predlagano dodatno zadolževanje občin nad zakonsko dovoljenim obsegom za morebitna vračila neupravičeno porabljenih sredstev evropske kohezijske politike daje občinam sicer boljše pogoje za zagotavljanje zadostnega obsega sredstev za te namene, vendar pa se je treba zavedati vpliva dodatnega zadolževanja občin na javni dolg države. Državni svet ugotavlja, da je pomotoma ostala navedba v obrazložitvi predloga zakona, da predlaganega zakona ni treba usklajevati s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi, saj so bile predlagane spremembe, ki zadevajo občine, določene kasneje oz. tik pred sprejemom predloga zakona na seji Vlade.

Ob obravnavi predloga zakona se Državnemu svetu zastavljajo nekatera vprašanja, na katera pričakuje odgovore pristojnih organov:

- Kakšna je bilanca stanja in kakšni so presežki prihodkov nad odhodki javnega sektorja po podatkih AJPES-a (s poudarkom na javnih zavodih). Nujno je treba čim prej urediti stroškovno računovodstvo oz. zagotoviti transparentnost denarnega toka do proračunskih uporabnikov – javnih zavodov (npr. zdravstvo, šolstvo), s čimer bo zagotovljena tudi njihova odgovornost in namenskost porabe sredstev.
- Državni svet ne nasprotuje višjim plačam policistov oz. odpravi ugotovljenih anomalij, vendar se zastavlja vprašanje, iz katerega vira bo Vlada zagotovila sredstva v višini 12,8 mio evrov.
- Z ozirom na porabo velikega obsega proračunskih sredstev (okoli štiri milijarde evrov) za javna naročila v javnem sektorju (zdravstvo, šolstvo, državna uprava, itd.) Državni svet zanima, ali je bila izvedena celovita analiza javnih naročil v javnem sektorju, ki bi pokazala smotrnost in namenskost porabe javnih sredstev za te namene.
- V preteklem obdobju so bili zaradi slabe javnofinančne situacije izvedeni številni kratkoročni varčevalni ukrepi v javni upravi, ki pa jih želi aktualna Vlada spremeniti v dolgoročne ukrepe, kar je nesprejemljivo.
- Zakaj se pravni akti, ki urejajo plače in druge prejemke javnih uslužbencev, in sistem MFERAC ne uporabljajo za celoten javni sektor oz. za katere subjekte, ki se financirajo iz državnega proračuna, se ne uporablja in zakaj.
- Postavlja se tudi vprašanje, zakaj niso zagotovljena večja sredstva za maso plač in druge prejemke v javnem sektorju.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Jernej Verbič.

Mitja Bervar, mag. manag.
predsednik